Lietas Nr. C33373213
Lietas arhīva Nr. C-3732-13/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2013.gada 31.oktobrī

Rīgas rajona tiesa tiesnese S.Bernharde

izskatīja Rīgā, Lomonosova ielā 10, rakstveida procesā civillietu AS „BIGBANK" Latvijas filiāles maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa.

2013.gada 9.maijā AS „BIGBANK" Latvijas filiāle (turpmāk tekstā – prasītāja) iesniegusi tiesā maza apmēra prasību par naudas piedziņu pret /pers. C/ (turpmāk tekstā –atbildētāja).

Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar 2009.gada 23.janvārī noslēgto aizdevuma līgumu Nr.0900252/55bb (turpmāk tekstā - aizdevuma līgums), AS "Baltijas Izaugsmes grupa" izsniedza atbildētājai aizdevumu Ls 1240,57 apmērā, ar procentu likmi 30,93% gadā, ar pienākumu atmaksāt aizdevuma summu un procentus aizdevuma līguma maksājuma grafikā noteiktajā kārtībā.

2010.gada 31.decembrī starp AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" un AS „BIGBANK" tika noslēgts Biznesa pārdošanas līgums Nr.6.2.3/1, saskaņā ar kura nosacījumiem AS „BIGBANK" uzņēmuma pārejas rezultātā ir kļuvusi par aizdevuma līguma Nr.0704696/58i pusi, pilnībā aizstājot AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" un pārņemot tās tiesības un pienākumus pilnā apmērā. Atbilstoši Biznesa pārdošanas līguma 2.3.punktam iepriekš minētā aizdevuma līguma kreditora tiesības un pienākumi tiek īstenoti AS „BIGBANK" Latvijas filiāles personā.

Atbildētāja neveica maksājumus aizdevuma līgumā paredzētajā kārtībā.

Pamatojoties uz aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 5.3.punktu atbildētājai ir noteikts pienākums maksājuma grafikā noteikto maksājuma atmaksas termiņu un apmēru neievērošanu maksāt līgumsodu 1% apmērā no termiņā nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu.

Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktu 4.1. un 4.1.1., gadījumā, ja maksājumu kavējuma dienu summa kopā ir vismaz trīsdesmit 30 dienas, aizdevējam ir tiesības pirms termiņa vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu, bet saskaņā ar punktu 4.2. aizņēmējam šādā gadījumā ir pienākums nekavējoties samaksāt aizdevējam nesamaksāto līgumsodu, neatmaksātos procentus un aizdevuma summu.

Bez tam, saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktu 5.4., šāda nosacījuma iestāšanās gadījumā aizņēmējam ir pienākums nekavējoties samaksāt aizdevējam līgumsodu 25% apmērā no neatmaksātās aizdevuma summas. Prasītājs līgumsodu saskaņā ar šo punktu nepiemēro.

Tā kā atbildētāja nebija izpildījusi savu saistību un maksājuma termiņa nokavējums pārsniedza trīsdesmit dienas, prasītājs vienpusēji atkāpās no līguma un pieprasīja no atbildētāja parāda samaksu, kas tika noformēts rakstveida brīdinājuma formā un nosūtīts atbildētājai ierakstītā vēstulē 2009.gada 19.decembrī. Brīdinājumā prasītājs lūdza atbildētāju izpildīt savu saistību septiņu dienu laikā.

Saskaņā ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu punktu 8.2. jebkāds paziņojums uzskatāms par nodotu otrai pusei, ja pagājušas trīs dienas kopš tas nodots pasta iestādē un nosūtīts ar ierakstītu sūtījumu uz adresi, kas norādīta līgumā, tādēļ augstāk minētā parāda samaksas termiņš beidzās 2009.gada 1.martā, bet neskatoties uz minēto brīdinājumu, atbildētāja savas saistības līdz pieteikuma parakstīšanas brīdim nav izpildījusi.

2010.gada 21.aprīlī starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgta vienošanās par parāda dzēšanu, saskaņā ar kuru tika noteikts, ka atbildētāja no 2010.gada 21.aprīļa uzsāk no aizdevuma līguma izrietošo saistību dzēšanu, sešu mēnešu laikā ik mēnesi 21.mēneša dienā veicot maksājumu Ls 10,00 apmērā, kā arī apņemas vienoties par turpmāku no aizdevuma līguma izrietošo saistību dzēšanu.

Saskaņā ar vienošanās punktu 3.4.parāda atmaksas periodā netiek aprēķināts līgumsods un visi maksājumi, kas veikti šīs vienošanās laikā dzēš kavētos ikmēneša maksājumus, nevis līgumsodu. Bez tam saskaņā ar vienošanās punktu 5. gadījumā, ja tiek pārkāpti parāda atmaksas noteikumi – ikmēneša maksājuma apmērs un datums – un parādnieks nevienojas par saistību refinansējumu, prasītājam ir tiesības turpināt parāda piedziņu saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem.

Tā kā atbildētāja pēc vienošanās noslēgšanas veica tikai divus maksājumus, kopā Ls 20,00 apmērā, kas tika ieskaitīti procentu segšanai, prasītājs atcēla vienošanos un pieņēma lēmumu turpināt parāda piedziņu.

Līdz ar to atbildētājas parāda summa uz prasības pieteikuma parakstīšanas brīdi sastāda Ls 1762,04, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas Ls 1240,57, nesamaksātajiem procentiem par laika posmu no 2009.gada 24.janvāra līdz 2009.gada 18.decembrim Ls 429,52, līgumsoda saskaņā ar punktu 5.3. Ls 73,95 un neatmaksātās komisijas maksas par līguma noformēšanu Ls 18,00.

Ņemot vērā augstāk minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1.pantu, 127.panta pirmo daļu, 26.pantu, 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 41.panta pirmo daļu, 195.pantu, Komerclikuma 20.panta otro daļu un Civillikuma 1587., 1720., 1722., 1756., 1759.panta 1.punktu, 1765., 1943. un 1945.pantu, prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai parādu Ls 1762,04, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas Ls 1240,57, nesamaksātajiem procentiem par laika posmu no 2009.gada 24.janvāra līdz 2009.gada 18.decembrim Ls 429,52, nesamaksāta līgumsoda saskaņā ar punktu 5.3. Ls 73,95 un neatmaksātās komisijas maksas par līguma noformēšanu Ls 18,00 un samaksātos tiesāšanās izdevumus, kā arī lūdz norādīt spriedumā uz prasītāja tiesībām saņemt 6% gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250^{21}.panta noteikumiem atbildētājai 2013.gada 17.maijā tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa, ar lūgumu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesā rakstveida paskaidrojumus. Tāpat atbildētājai tika izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētāja var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē (l.l.25).

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus tiesā nav iesniegusi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{25}$ panta pirmo daļu, *ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.*

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē, līdz ar to 2013.gada 1.augustā pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma noraksts pusēm būs pieejams tiesas kancelejā sākot ar 2013.gada 31.oktobri.

Tiesa atzīst, ka iesniegtie rakstveida pierādījumi prasības pamatošanai un pieteikumā norādītie argumenti, kā arī atbildētāja paskaidrojumi ir pietiekami sprieduma taisīšanai lietā un ņemot vērā to, ka pusēm Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā ir paziņots par lietas izskatīšanu, tiesnese nolēma civillietu izskatīt rakstveida procesā uz lietā esošo pierādījumu pamata. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa.

Tiesa, pārbaudījusi pierādījumus un novērtējusi tos kopumā, atzīst, ka prasība ir apmierināma.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.*

Lietā nepastāv strīds par to, ka starp AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" un /pers. C/ pastāvēja līgumattiecības. Pušu saistību apliecina lietas materiāliem pievienotais 2009.gada 23.janvārī noslēgtais Aizdevuma līgums Nr.0900252/55bb, kurā puses ir vienojušās par aizdevuma izsniegšanu EUR 1765,17, kas ir Ls 1240,57 apmērā ar procentu likmi 30,93 % gadā no aizdevuma summas un komisija par līguma noformēšanu EUR 25,61, kas ir Ls 18,00 (l.l.11-15).

Bez tam, lietā nav strīds par to, ka AS „Baltijas izaugsmes grupa" un /pers. C/ 2010.gada 21.aprīlī noslēdza Vienošanās par parāda dzēšanu (l.l.16).

Ar aizdevuma līgumam pievienoto maksājuma grafiku apstiprinās fakts, ka atbildētājai bija pienākums norēķināties ar prasītāju atbilstoši abu pušu parakstītajam grafikam, veicot ikmēneša aizdevuma summas un procentu maksājumus līdz 2019.gada 15.janvārim.

Ņemot vērā, ka 2010.gada 31.decembrī starp AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" un AS „BIGBANK" tika noslēgts Biznesa pārdošanas līgums Nr.6.2.3/1 (l.l.21), saskaņā ar kura nosacījumiem AS „BIGBANK" uzņēmuma pārejas rezultātā ir kļuvusi par aizdevuma līguma Nr.0900252/55bb pusi, pilnībā aizstājot AS „Baltijas Izaugsmes Grupa" un pārņemot tās tiesības un pienākumus pilnā apmērā, AS „BIGBANK" ieguva tiesības prasīt parādu par saistību neizpildi, kas izriet no aizdevuma līguma Nr. 0900252/55bb.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantā noteikto – *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma*

sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Savukārt Civillikuma 1943.pants noteic, ka, *aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.*

Prasītājs lūdz piedzīt neatmaksāto aizdevuma pamatsummu Ls 1240,57 apmērā.

No prasītāja veiktā parāda aprēķina aizdevuma līgumam uz 2013.gada 16.aprīli izriet, ka atbildētājas parāds kopā sastāda Ls 1762,04 un sastāv no neatmaksātās pamatsummas Ls 1240,57 apmērā, nesamaksātajiem procentiem par laika posmu no 2009.gada 24.janvāra līdz 2009.gada 18.decembrim Ls 429,52 apmērā, nesamaksātā līgumsoda Ls 73,95 un neatmaksātās komisijas maksas par līguma noformēšanu Ls 18,00 (l.l.8).

Atbildētāja prasībai nav iebildusi, saistības esamību nav apstrīdējusi, taču kā to apliecina prasītājs, tad saistību izpildījums termiņā un pilnā apmērā nav veikts.

Ar 2009.gada 18.decembra brīdinājumu Nr.5-463093-09 apstiprinās fakts, ka prasītājs atbilstoši aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 4.1.punktam ir atkāpies no aizdevuma līguma, dodot atbildētājai laiku norēķināties ar prasītāju, samaksājot visu parādu septiņu dienu laikā (l.l.17). Atbildētāja ir reaģējusi uz brīdinājumu un 2010.gada 21.aprīlī noslēgusi ar prasītāju vienošanās par parāda dzēšanu, saskaņā ar kuru apņēmās apmaksāt parādu 6 mēnešu laikā. Kā norāda prasītājs un nav apstrīdējusi atbildētāja, tad atbildētāja nav pildījusi uzņemtās saistības arī pēc Vienošanās, t.i. parādu nav atmaksājusi, veicot tikai 2 iemaksas kopā par Ls 20,00. Vienošanās 5.punktā noteikts, ka, ja atbildētāja pārkāps apakšpunktā 3.1.minētos noteikumus par parāda atmaksu, prasītājs ir tiesīgs turpināt parāda piedziņu parastajā kārtībā.

Tiesa atzīst par pierādītu saistību neizpildi no atbildētājas puses, jo saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, atbildētāja nav tiesā iesniegusi pierādījumus tam, ka būtu veikta pilnīga aizdevuma atmaksa.

Pie šādiem apstākļiem prasība daļā par aizdevuma pamatsummas piedziņu ir pamatota un apmierināma prasītāja norādītajā apmērā.

Prasītājs lūdz piedzīt nesamaksātos procentus par laika posmu no 2009.gada 24.janvāra līdz 2009.gada 18.decembrim Ls 429,52 apmērā.

Civillikuma 1753. pants paredz, ka *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu*. Savukārt Civillikuma 1756.pants paredz, ka *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.*

Aizdevuma līguma Vispārējo noteikumu 2.1.punktā noteikts, ka aizņēmējs apņemas atmaksāt aizdevuma summu un maksāt procentus saskaņā ar līgumam pievienoto maksājumu grafiku.

Tiesa konstatē, ka pušu noslēgtajā Aizdevuma līgumā ir noteikts atbildētājas pienākums maksāt 30,93% gadā no aizdevuma summas, kuru samaksa ir veicama saskaņā ar līgumam pievienoto maksājuma grafiku. Šie pielīgtie procenti ir uzskatāmi par procentiem par naudas summas lietošanas atvēlējumu. Ņemot vērā, ka tiesa atzina par pierādītu saistību neizpildi no atbildētājas puses, kā arī to, ka aizdevuma summa pilnā apmērā ir atradusies atbildētājas lietošanā, tiesa uzskata par pierādītu atbildētājas pienākumu maksāt līgumiskos lietošanas procentus.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka no atbildētājas ir piedzenami nesamaksātie procenti Ls 429,52 apmērā par laika posmu no 2009.gada 24.janvāra līdz 2009.gada 18.decembrim.

Prasītājs lūdz piedzīt līgumsodu Ls 73,95 apmērā.

Civillikuma 1716. pants paredz, ka *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi*. Savukārt Civillikuma 1717.pants nosaka, ka *līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, kā arī tiesību saņemt līgumisko procentus*.

Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 5.1. un 5.3.punktā noteikts, ka no līguma izrietošo maksājumu kavējuma gadījumā aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu saskaņā ar līgumu un par maksājuma grafikā noteikto maksājuma atmaksas termiņu un apmēru neievērošanu, aizņēmējam ir pienākums maksāt līgumsodu viena procenta (1%) apmērā no termiņā nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu.

Lietā nav strīda, ka prasītājs vienpusēji atkāpies no līguma ar 2009.gada 18.decembri un ar nosūtīto brīdinājumu pieprasīja visu aizdevuma atmaksu.

Civillikuma 1589.pants noteic, ka *vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.*

Aizdevuma līguma Vispārējo noteikumu 4.1.punkts paredz prasītāja tiesības pirms termiņa vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu.

No prasītāja veiktā parāda aprēķina aizdevuma līgumam uz 2013.gada 16.aprīli izriet, ka atbildētājas nesamaksātais līgumsods par laika periodu līdz 2009.gada 18.decembrim sastāda Ls 73,95.

Ņemot vērā konstatēto, ka atbildētāja ir pieļāvusi kavējumus un to, ka saistības, kas izriet no aizdevuma līguma Nr.0900252/55bb, atbildētājai ir saistošas, tiesa atzīst, ka prasītājam ir tiesības prasīt arī līgumsodu, tādēļ no atbildētājas prasītāja labā piedzenams līgumsods Ls 73,95 apmērā par laika periodu līdz 2009.gada 18.decembrim.

Prasītājs lūdz piedzīt neatmaksātu komisijas maksu par līguma noformēšanu Ls 18,00.

Aizdevuma līguma Vispārējo noteikumu 2.6.punktā puses ir pielīgušas, ka aizdevējs ir tiesīgs no aizņēmējam izsniedzamās aizdevuma summas saskaņā ar aizdevēja apstiprināto cenrādi ieturēt komisijas maksas par aizdevuma izsniegšanu. Tā kā atbildētājai aizdevuma līgums ir saistošs un parāda aprēķinu atbildētāja nav apstrīdējusi, tiesa atzīst, ka prasītājam ir tiesības saņemt no atbildētājas neatmaksātās komisijas maksu par līguma noformēšanu Ls 18,00 apmērā.

Prasītājs lūdz noteikt prasītājam tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6% gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu *procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, tiesa atzīst par pamatotu prasītāja lūgumu noteikt prasītājam tiesības saņemt likumiskos 6% procentus gadā no piespriestās, bet nepiedzītās summas par laika posmu līdz sprieduma izpildes dienai.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.* Civilprocesa likuma 33. panta otrā daļa noteic, *ka tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.*

Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts noteic, ka *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu (..) saistītie izdevumi.*

Ievērojot minētās tiesību normas un prasības materiāliem pievienotos maksājuma apliecinošus dokumentus, no atbildētājas par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi, kas saistīti ar valsts nodevas samaksu Ls 235,48 (l.l.6) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30 (l.l.7).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.*

Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā atbildētājai nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa.

Tiesa, vadoties no Civilprocesa likuma 8., 15., 34., 35., 41.panta pirmās daļas, 97., 193., 204.[1], 250.[25]., 250.[27] pantiem, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods personas kods, par labu AS „BIGBANK", Latvijas filiālei, reģistrācijas Nr.40103200513, neatmaksāto aizdevuma pamatsummu Ls 1240,57 apmērā, nesamaksātos procentus par laika periodu no 2009.gada 24.janvāra līdz 2009.gada 18.decembrim Ls 429,52 apmērā, līgumsodu Ls 73,95 apmērā par laika periodu līdz 2009.gada 18.decembrim, neatmaksāto komisijas maksu par līguma noformēšanu Ls 18,00 un tiesāšanās izdevumus, kas saistīti ar valsts nodevas samaksu Ls 235,48 apmērā, ar lietas izskatīšanu Ls 3,30 apmērā, kopā piedzenot **Ls 2000,82 (divi tūkstoši un 82 santīmi),** samaksu veicot

Saņēmējs: AS „BIGBANK" Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr.40103200513, konts LV08HABA0551030099860, saņēmēja banka: AS ,,Swedbank", iemaksas mērķis: šeit ierakstāmi dati lietas identificēšanai (atbildētājas vārds un uzvārds).

Atzīt AS „BIGBANK" Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr.40103200513, tiesības par laika periodu līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. C/, personas kods personas kods, likumiskos 6% gadā no nesamaksātās pamatsummas.

Noteikt pers.C10 (desmit) dienas sprieduma labprātīgai izpildei no sprieduma spēkā stāšanās brīža.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese S.Bernharde